

25.1.2019

VN/538/2019

Jakelussa mainitut

Viite
Hänvisning

Asia
Ärende EDUSTAJAN NIMEÄMINEN EU:N JÄTESÄÄDÖSPAKETIN TÄYTÄNTÖÖNPANOVA VALMISTELEVAAN
TYÖRYHMÄÄN

Ympäristöministeriö asettaa työryhmän valmistelevaan EU:n jätesäädöspaketin täytäntöönpanoon liittyviä keskeisiä linjauksia. Työryhmän tehtävät ja niiden taustaa on kuvattu oheisessa asettamispäätösluonnoksessa.

Ympäristöministeriö pyytää jakelussa mainittuja tahoja nimeämään ehdokkaansa työryhmän jäseneksi ja varajäseneksi **8.2.2019 mennessä**. Jäsen ehdokkaiksi pyydetään nimeämään sekä nais- että miesehdokas. Aluehallintovirastojen ja elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskusten jäsen ehdokkaiksi pyydetään nimeämään virastojen yhteinen ehdokas. Lisäksi Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy:tä ja Suomen Pakkausyhdistys ry:tä pyydetään nimeämään yksi yhteinen pakkausten tuottajavastuun edustaja.

Lyhyen määräajan vuoksi työryhmä työskentelee tiiviisti ja pitää alustavan arvion mukaan noin kymmenen kokousta (a 3 h) toimikautensa aikana 30.6.2019 mennessä.

Työryhmän järjestäytymiskokous on 15.2.2019 klo 14.15-15.30 Unioninkadun juhlahuoneistossa, Unioninkatu 33. Kokousta ennen klo 10-14 järjestetään samassa tilassa info- ja tiedotustilaisuus jätelainsäädännön uudistuksesta ”Kiertotalous nyt –kuinka Suomi saavuttaa yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet?”. Työryhmän jäsenet ovat tervetulleita tilaisuuteen. Tilaisuuden ohjelma ja ilmoittautumislinkki lähetetään erikseen.

Tarkempia tietoja antavat ympäristöneuvos Riitta Leinen (puh. 0295 250 162) ja ylitarkastaja Eevaleena Häkkinen (0295 puh. 0295 250 038), sähköposti (etunimi.sukunimi @ym.fi).

Ylijohtajan sijaisena
Hallitusneuvos

Oili Rahnasto

Ympäristöneuvos

Riitta Leinen

LIITE luonnos asettamiskirjeeksi

JAKELU: Maa- ja metsätalousministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Aluehallintovirastot/ ympäristöluvat -vastuualue
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, tuottajavastuuviranomainen
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Kaupan liitto
Kuluttajaliitto ry
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Suomen Kiertovoima ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Pakkauskieppäys RINKI Oy
Suomen Pakkausyhdistys ry
Suomen Yrittäjät
Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta (TYNK)
Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry

TIEDOKSI: Suomen ympäristökeskus

LIITE**LUONNOS EU:N JÄTESÄÄDÖSPAKETIN TÄYTÄNTÖÖNPANOVA VALMISTELEVAN TYÖRYHMÄN ASETAMISKIRJEEKSI****Asettaminen**

Ympäristöministeriö asettaa työryhmän valmistelemaan ehdotuksen tarvittavien lainsäädäntömuutosten keskeisistä linjauksista EU:n jäte-, pakkausjäte-, kaatopaikka-, romuajoneuvo-, sähkölaiteromu-, paristo- ja akkudirektiiviin tehtyjen muutosten täytäntöönpanemiseksi.

Toimikausi

15.2.2019 – 30.6.2019

Tehtävä

Työryhmän tehtävänä on:

- ehdottaa tarvittavat ohjauskeinot, joiden avulla voidaan parhaiten saavuttaa direktiivimuutoksissa asetetut uudet yhdyskuntajätteiden ja pakkausjätteiden kierrätystavoitteet;
- ehdottaa jätteiden synnyn ehkäisyn ja uudelleenkäytön edistämiseksi tarvittavia toimia;
- ehdottaa keinoja, joilla toteutetaan direktiivimuutoksessa säädetyt tuottajavastuun vähimmäisvaatimukset;
- arvioida jätteeksi luokittelun päättymistä ja sivutuotteita koskevia lainsäädäntötoimia, joilla voidaan selkeyttää hyvälaatuisten jäteperäisten materiaalien ja sivutuotteiden käyttöön liittyviä hallinnollisia menettelyjä;
- arvioida keskeiset jättekirjanpitoa ja -raportointia koskevat lainsäädäntötoimet, joita tarvitaan kierrätystavoitteiden toteutumista koskevien EU-raportointivelvoitteiden täyttämiseksi;
- ehdottaa tarvittavia lainsäädäntömuutoksia vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden jäljitettävyyden parantamiseksi; ja
- arvioida mahdollisuuksien mukaan muita keskeisiä jätelainsäädännön muutostarpeita (esimerkiksi jätteiden kansainvälisiin siirtoihin liittyvät kansalliset säädökset ja jätelain 142 §:ssä tarkoitetun jätehuoltorekisterin vaatimukset).

Työryhmän tulee työssään ottaa erityisesti huomioon valtioneuvoston ja ympäristöministeriön rahoituksella jo toteutetut tutkimus- ja kokeiluhankkeet, joissa on selvitetty tarvittavia ohjauskeinoja, Euroopan komission varhaisvaroitusraportin suositukset Suomelle sekä komissiossa valmisteilla olevat jätedirektiivien säännöksiä täydentävät säädökset ja direktiivien toimeenpanoa tukevat ohjeet.

Ympäristöministeriö valmistelee työryhmän ehdotusten pohjalta lausunnoille lähetettävät luonnokset tarvittavista lainsäädäntömuutoksista.

Organisointi*Puheenjohtaja:*

Ympäristöneuvos Anna-Maija Pajukallio, ympäristöministeriö

Varapuheenjohtaja:

Ympäristöneuvos Riitta Levinen, ympäristöministeriö

Jäsenet ja varajäsenet:

N.N Maa- ja metsätalousministeriö
 N.N Sosiaali- ja terveysministeriö
 N.N Työ- ja elinkeinoministeriö
 N.N Aluehallintovirastojen edustaja
 N.N Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten edustaja
 N.N Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, tuottajavastuuviranomainen
 N.N Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
 N.N Kaupan liitto
 N.N. Kuluttajaliitto ry
 N.N Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
 N.N Suomen Kiertovoima ry
 N.N Suomen Kuntaliitto
 N.N Suomen luonnonsuojeluliitto
 N.N Suomen Yrittäjät
 N.N Pakkausten tuottajavastuun edustaja (Suomen Pakkauskierrätys RINKI/ Suomen Pakkausyhdistys ry)
 N.N. Tuottajayhteisöjen neuvottelukunta (TYNK)
 N.N Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry

Pysyvät asiantuntijat:

Neuvotteleva virkamies Tarja-Riitta Blauberg, ympäristöministeriö
 Erikoistutkija Hanna Salmenperä, Suomen ympäristökeskus

Sihteerit:

hallitussihteeri Ella Särkkä, ympäristöministeriö
 ylitarkastaja Eevaleena Häkkinen, ympäristöministeriö

Työryhmä voi asettaa jaostoja, joihin se voi kutsua myös muiden kuin työryhmässä edustettuina olevien tahojen edustajia. Työryhmä voi kutsua myös muita asiantuntijoita.

Työryhmän on kuultava tarpeellisessa määrin muita viranomaisia ja järjestöjä, joita asia koskee.

Tausta

EU:n jätesäädöspaketti, joka valmisteltiin osana EU:n kiertotalouden toimenpideohjelmaa, sisältää neljä direktiiviä, joilla muutetaan kuutta jätealan direktiiviä:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/851 jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta,
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/852 pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY muuttamisesta,
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/850 kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta, ja
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/849 romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta.

Direktiivimuutosten keskeisenä tavoitteena on tehostaa jätehierarkian (etusijajärjestys) noudattamista ja lisätä materiaalien resurssitehokasta käyttöä ja kierrätystä. Direktiivimuutokset tulivat voimaan heinäkuussa 2018 ja ne on pantava täytäntöön jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä 5.7.2020 mennessä.

Direktiiveissä asetetaan uudet, kunnianhimoiset tavoitteet yhdyskuntajätteen ja pakkausjätteen kierrätykselle sekä kaatopaikkakäsittelyn vähentämiselle. Tiukennetut kierrätysasteen

laskentasäännöt lisäävät edelleen uusien tavoitteiden haasteellisuutta. Jäsenvaltiot veloitetaan myös toimiin jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, uudelleenkäytön edistämiseksi sekä vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden jäljitettävyyden parantamiseksi. Asetetuilla tuottajavastuun vähimmäisvaatimuksilla pyritään harmonisoimaan ja tehostamaan jäsenvaltioiden tuottajavastuujärjestelmien toimintaa ja lisäämään niiden vaikuttavuutta. Sivutuotteita ja jätteen luokittelun päättymistä koskevien säännösten selkiyttämällä on tarkoitus sujuvoittaa ja yhtenäistää jäsenvaltioiden käytäntöjä materiaalien luokittelussa jätteen. Direktiivien täytäntöönpanon raportointia virtaviivaistetaan, mutta samalla tiukennetaan ja laajennetaan merkittävästi jätetietojen raportointivelvoitteita.

Komissio valmistelee parhaillaan useita jätedirektiivien säännöksiä täydentäviä säädöksiä muun muassa elintarvikejätteen määrän mittaamisesta, kierrätysasteen laskentasäännöistä sekä raportoinnista ja jätetietojen laadunvarmistuksesta. Suuri osa näistä komission päätöksistä on direktiivien mukaan annettava viimeistään 31.3.2019. Lisäksi komissio laatii direktiivien toimeenpanoa tukevia ohjeita muun muassa tuottajavastuun vähimmäisvaatimuksista ja jätteiden erilliskeräysvelvoitteista.

Syyskuussa 2018 julkaisemassaan varhaisvaroitusraportissa (Early Warning) komissio tunnisti Suomen yhdeksi 14 jäsenvaltiosta, joiden arvioidaan olevan vaarassa jäädä yhdyskuntajätteen kierrätykselle asetetusta 50 prosentin kierrätystavoitteesta vuonna 2020. Komissio antoi suosituksia Suomelle toimista, joiden avulla kierrätystavoitteiden saavuttamista voidaan edistää. Suositukset koskivat muun muassa vastuiden selkiyttämistä, eri toimijoiden yhteistoiminnan parantamista, taloudellisen ohjauksen tehostamista sekä erilliskeräyksen lisäämistä.

Jätedirektiivien täytäntöönpanon tueksi on Suomessa viime vuosien aikana toteutettu valtioneuvoston ja ympäristöministeriön rahoituksella useita tutkimus- ja kokeiluhankkeita, joissa on selvitetty mm. tarvittavia ohjauskeinoja yhdyskuntajätteen kierrätyksen lisäämiseksi (KEIKKA 1 ja 2, JÄTEKIVA), erilliskeräyksen toteuttamisvaihtoehtoja (LAJITEHO, TELAKETJU), jätemaksujen kannustavuuden lisäämistä, uusien kierrätysasteiden laskentasääntöjen vaikutusta tiedonkeruuseen ja kierrätysasteisiin (LASSE) sekä jätteen luokittelun päättymistä koskevien menettelyjen selkiyttämistä.